

Секція: Макро- та мікроекономічні аспекти розвитку фінансового механізму суб'єктів господарської діяльності

КОНСОЛІДАЦІЯ КАПІТАЛУ ЯК ЕКОНОМІЧНА КОНКУРЕНТНА СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА

Т.А. Нікітіна, канд.екон.наук, доцент

Національний університет харчових технологій

Економічна стратегія підприємства це довгостроковий план дій, що направлено на досягнення поставлених цілей за допомогою визначених інструментів.

Підприємство визначає базову корпоративну стратегію розвитку, виходячи з основних детермінант портфеля стратегій підприємства, таких як аналіз та оцінка конкурентного потенціалу підприємства, технологій якими воно володіє, макросередовища в якому діє, існуючого державного регулювання а також конкурентів, постачальників і споживачів. Базовою корпоративною стратегією розвитку може бути зростання, стабілізація або скорочення діяльності підприємства. Виходячи з обраної базової стратегії розвитку, підприємство обирає серед певних стратегічних альтернатив розвитку.

Серед різноманіття стратегічних альтернатив, при обранні у якості базової - корпоративної стратегії зростання, достатньо часто використовуються стратегії консолідації капіталу.

У широкому значенні, стратегія консолідації капіталу – це економічна стратегія підприємства, що направлена на досягнення конкурентних переваг, шляхом здійснення консолідації капіталу у різноманітних його формах. У вузькому значенні, стратегії консолідації капіталу трактуються, виходячи з певної мети та обраної форми консолідації. До таких стратегій можна віднести

вертикальну та горизонтальну інтеграції, диверсифікацію, злиття та поглинання, концентрацію, стратегічні альянси та ін.

В основному, стратегії консолідації капіталу застосовуються при обранні підприємством базової - корпоративної стратегії зростання. Підприємства достатньо широко застосовують стратегію консолідації капіталу, у його різних формах.

Прагнення капіталу до транснаціоналізації, до виходу за національні кордони відповідає його основним стратегічним цілям і здійснення корпораціями прямих іноземних інвестицій обумовлене такими чинниками як:

- прагнення до технологічного лідерства, що у сучасному світі є основою конкурентних переваг на ринках;
- оптимізація розмірів корпорації та економія масштабу організації, що вже не може здійснюватися в вузьких рамках національних ринків;
- доступ до іноземних природних ресурсів для надійного забезпечення власного виробництва іноземною сировиною;
- боротьба за нові, в тому числі іноземні, ринки збуту, подоланні імпорتنих бар'єрів;
- зниження собівартості та збільшення конкурентоспроможності власної продукції за рахунок розпорощення виробництва та раціоналізації окремих операцій процесу відтворення;
- впровадження єдиної системи управління підприємствами корпорації, організація внутрішнього ринку, створення рекламної – організаційної мережі;
- встановлення міцного контролю за ринками іноземних країн не тільки через філії материнської компанії та змішані підприємства, а і з допомогою союзу з політичними елітами, через які здійснюється багато аспектний вплив на приймаючі країни;
- раціоналізація оподаткування за рахунок використання специфічних рис податкових систем країн, в яких працює корпорація.

Отже, транснаціональні стратегічні альянси та злиття і поглинання є взаємодоповнюючими конкурентними стратегіями транснаціональних корпорацій, і вибір на користь однієї з них здійснюється на основі обраної єдиної ефективної глобальної корпоративної стратегії. Транснаціональні корпорації створюють транснаціональні стратегічні альянси та злиття і поглинання за для підвищення своєї прибутковості, ефективності діяльності і, в кінцевому рахунку, конкурентоспроможності на світовому ринку.

Сучасні транснаціональні корпорації, використовуючи стратегію консолідації капіталу, заради досягнення конкурентних переваг на ринку, поширюють свою діяльність на всі сфери економічного життя та являють собою потужну силу у глобальній світовій економіці.